

hrvatski sabor iz 1848. tvrdi: »Ludo su i na svoju sobstvenu štetu i propast uvijek radili narodi, koji su druge narode podjarmljivali i gnjeli, a najludje rade, koji misle, da se to još i sada može učiniti. Kucnuo je čas narodah, oni će se po jeziku opredjeljivati i medjusobnom pomoći proti nasilju neprijatelja svoga osigurati. Tom pozivu sljedujući, primili smo mi sjedinjenje novo uskersnuvše vojvodine serbske sa našom trojednom kraljevinom, i očekujemo pridruženje još i ostalih južnoslavenskih pokrajinah, da tako kao jedno tijelo s ostalim na isti način sastavljenim narodima u savezu, na temelju jednakosti osnovano carstvo austrijansko uzderžimo.«

S druge strane opet sveslavenstvo ondašnje hrvatske inteligencije nije drugo nego izgrađivanje osjećaja kulturne i fizičke nadmoćnosti Slavena prema Nijemcima i Mađarima, osjećaja, koji su se razvili u samoobrani protiv hegemonističkih težnja ovih naroda: »načelo da svi austrijski narodi opredijelivši se po jeziku, slobodni i medju sobom posve jednaki budu, jedini je jamac mira u Austriji, a ono, po kojem sad u Austriji hegemonija njemačkog i mađarskog naroda postoji, nikom na veću štetu ne može biti neg baš njima. Jer ako smije biti hegemonija jednog naroda nad drugim, onda ta mora slavenskom narodu kao najvećem i u Ugarskoj i u celoj Austriji pripasti. Ali mi, mi Slaveni, koje vi robskim i tiranskim narodom nazivljete, stidimo se tog načela, jer se to sa dostojanstvom čovječanstva i duhom vremena ne slaže.«

»Hrvatska zemlja trijuh varmedjah i Primorja«, prema računu Janka Draškovića, imala je 1832.